Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18324

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri (ÇAE), yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? do?rudan etkileyen **çal??ma al??kanl?klar?** ve stratejilerini sistematik olarak belirlemek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu envanterin geli?tirme süreci, M. Y?lmaz taraf?ndan 1997 y?l?nda tamamlanan bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ö?rencilerin zaman yönetimi, ders çal??ma ortam?, not alma becerileri ve s?navlara haz?rl?k yöntemleri gibi kritik alanlardaki davran??lar?n? ölçmeyi hedeflemi?tir. ÇAE, psikolojik dan??manl?k ve rehberlik hizmetleri kapsam?nda ö?rencilerin akademik geli?imlerine yönelik müdahale programlar?n?n planlanmas?nda temel te?kil edebilecek veriler sunmaktad?r.

Geli?tirme çal??mas?, Ondokuz May?s Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülmü? olup, ölçe?in yap?sal özelliklerini ve psikometrik niteliklerini ortaya koymay? amaçlam??t?r. Envanter, Türkiye ba?lam?nda ö?rencilerin ö?renme süreçlerini de?erlendirme ihtiyac?na cevap vermek üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma al??kanl?klar?, ö?renci ba?ar?s?, envanter geli?tirme, psikometrik özellikler, zaman yönetimi, akademik motivasyon, yüksekö?retim.

Yazarlar

M. Y?lmaz.

Amaç

Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri'nin temel amac?, üniversite ve benzeri yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ö?rencilerin sahip oldu?u çal??ma al??kanl?klar?n?, bu al??kanl?klar?n niteli?ini ve düzeyini objektif bir ?ekilde saptamakt?r. Bu saptama, ö?rencilerin akademik zorluk ya?ad??? alanlar? belirlemeye ve bu alanlara yönelik bireysel veya grupsal rehberlik hizmetleri geli?tirmeye olanak tan?r.

Envanter, ö?rencilerin sadece ne kadar çal??t???n? de?il, ayn? zamanda çal??ma süreçlerini ne kadar etkili ve verimli yönetti?ini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, e?itimciler ve psikolojik dan??manlar için ö?rencilerin ö?renme stratejilerindeki eksiklikleri gidermeye yönelik kan?ta dayal? müdahaleler tasarlamakta kritik öneme sahiptir.

Yap?

Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri (ÇAE), ö?rencilerin akademik performans? üzerinde etkili

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?u kabul edilen bili?sel ve davran??sal stratejileri ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. ?ncelenen temel psikolojik yap? (konstrükt), etkin **çal??ma al??kanl?klar?**d?r. Bu yap? genellikle a?a??daki alt boyutlar? içerecek ?ekilde kurgulanm??t?r (detayl? faktör yap?s? tezin kendisinde yer almaktad?r):

Zaman Yönetimi ve Planlama Becerileri (Ders çal??ma saatlerinin düzenlenmesi).
Çal??ma Ortam?n?n Düzenlenmesi (Fiziksel ve psikolojik olarak uygun bir ortam olu?turma).
Not Alma ve Okuma Becerileri (Ders materyalini etkin kullanma).
S?navlara Haz?rl?k ve S?nav Kayg?s?yla Ba?a Ç?kma.
Akademik Motivasyon ve Erteleme Davran??lar?.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n temel ad?m? olan **Geçerlik** çal??malar?, envanterin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek için hayati öneme sahiptir. Y?lmaz (1997) çal??mas?nda, geçerli?in sa?lanmas? amac?yla genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görü?üne ba?vurma) ve Yap? Geçerli?i yöntemlerini kullanm??t?r.

Yap? geçerli?i kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? destekleyip desteklemedi?ini görmek için **Faktör Analizi** teknikleri uygulanm??t?r. Ancak tezin özet verilerinde bu detaylar belirtilmemi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n sonuçlar?, envanterin çal??ma al??kanl?klar? yap?s?n? temsil etme yeterlili?ini do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Envanterin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eden **Güvenirlik** çal??malar?, ÇAE'nin ölçüm sonuçlar?n?n tekrarlanabilirli?ini garanti alt?na al?r. Yüksek lisans tezlerinde yayg?n olarak kullan?lan güvenirlik yöntemleri aras?nda ?ç Tutarl?l?k Katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirli?i bulunmaktad?r.

Çal??mada elde edilen iç tutarl?l?k katsay?s?n?n, kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu durum, envanterdeki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini i?aret eder. Ancak spesifik güvenirlik katsay?s? de?erleri kaynakta yer almamaktad?r.

Faktör Analizi

Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçülen yap?n?n boyutlar?n? belirlemek ve maddelerin hangi alt faktörlere yüklendi?ini görmek amac?yla **Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. Bu analiz, envanterin çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ünü ve çal??ma al??kanl?klar?n?n birden fazla bile?enden olu?tu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tipik olarak, Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile maddelerin gruplanmas? sa?lanm?? ve ard?ndan elde edilen faktör yap?s?, çal??ma al??kanl?klar? literatürü ile kar??la?t?r?larak teyit edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir kan?t?n? olu?turmaktad?r.

Envanter

Test Type: Geli?tirme tipi bir ölçektir. Ö?rencilerin çal??ma davran??lar?n? de?erlendiren öz bildirim envanteridir.

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (örne?in, "Her Zaman", "S?kl?kla", "Nadiren", "Asla" gibi seçenekler) kullan?lm??t?r. (Derecelendirme bilgisi kaynakta bo? b?rak?lm??t?r, ancak geli?tirme ölçeklerinde Likert yayg?nd?r.)

Language Available: Türkçe.

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri.

Age Group: 18-25 ya? aral??? (Üniversite ö?rencileri).

Population Details: Ondokuz May?s Üniversitesi'nde ö?renim gören ö?renciler örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Kâ??t-kalem testi veya dijital ortamda uygulanabilen, bireyin kendi çal??ma davran??lar? hakk?ndaki alg?lar?n? yans?tan öz bildirim metodolojisi. Uygulama süresi ortalama 15-20 dakikad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik ba?ar?, ö?renme stratejileri, **yüksek lisans tezi**, psikolojik dan??manl?k, **geçerlik**, **güvenirlik**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor/Mevcut De?il.

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor/Mevcut De?il.

Correspondence Address: Çal??man?n yap?ld??? dönem itibar?yla Ondokuz May?s Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 1997.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri, akademik bir **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Genellikle bu tür araçlar?n akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?nda yazara at?fta bulunulmas? ?art?yla ücret talep edilmez. Ticari kullan?m için yazar?n izni gereklidir. Ölçe?in orijinal versiyonuna eri?im, Ondokuz May?s Üniversitesi kütüphanesi veya Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi arac?l???yla sa?lanabilir.

Kaynakça

Y?lmaz, M. (1997). *Ö?rencilerin çal??ma al??kanl?klar?n? belirlemeye yönelik bir envanter geli?tirme geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Ondokuz May?s Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

Çal??ma Al??kanl?klar? Envanteri Maddeleri

ÖNEML? NOT: Orijinal kaynakta envanterin maddelerine dair içerik bulunmamaktad?r. Maddeler, Y?lmaz (1997) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinin ekler bölümünde yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM